

Michał Parczewski

Ulucz, woj. krośnieńskie. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 17, 179

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dołina tworzy północno-zachodnią i północną granicę osady.

Badania miały charakter ratowniczy. Celem badawczym tego sezonu było rozpoznanie stopnia zniszczenia osady i uchwycenie jej północnego zasięgu. Zrealizowano dwa wykopy o wymiarach 10 x 10 m wytyczone w północnej części ocala, tak, aby profil położony był na jego krawędzi, dróg zaś przy-leżąc do drogi polnej prowadzącej do grodziska. Badaniami objęto obszar 150 m².

W trakcie prac wykopaliskowych stwierdzono znaczny stopień zniszczenia warstwy kulturowej, która niemal w całości występowała w zasięgu warstwy cmej, tworząc szarobrunatną warstwę piaszczystą zalegającą na gliniastym podłożu calcowym pochodzenia polodowcowego. Wiąźność warstwy wzrasta w kierunku południowym, przeciwnym do nachylenia stoku, osiągając w północnym rogu wykopu 25 cm, a w południowym 40 cm.

W wyniku eksploracji odsłonięto 5 obiektów, z których 4 stanowiły skupiska kamieni w kształcie owalnych o średnicy około 1 m. Ułożone w jednym rzędzie w kierunku północny zachód - południowy wschód, tworzyły niejako granicę osady. Każde ze skupisk-palenisk znajdowało się w obrębie wyróżniającej się warstwy piaszczystej o zabarwieniu ciemnobrunatnym, z zawartością węgla drzewnych i przepalanej ceramiki.

Warstwa związana z paleniskami zawierała znaczne ilości ceramiki, kości oraz żuśel, między innymi szklany.

W odległości nie przekraczającej 1 m od każdego z palenisk wyodrębniono jamę owalną o przekroju niekątowym. Średnica jamy wynosiła około 2 m, a głębokość 0,8 m.

Wypełnisko jej tworzyła szarobrunatna warstwa piaszczysta ze znaczną ilością próchnicy. Materiał zabytkowy tu głównie ceramika i kości. Brak śladów konstrukcyjnych, kształt oraz zawartość pozwala na określenie obiektu jako jamy odpadkowej. Jednocześnie, usytuowanie jej w pobliżu palenisk pozwala przypuszczać, że funkcjonalnie związana była z odsłoniętymi paleniskami. Z innych przedmiotów znaleziono głównie żelazne gwoździe, szydła, noże, bełt do kuszy. A także szydło kościane, ciężarki tkackie i grzędziska gliniane, oraz paciorek szklany.

WILGZ
woj. krośnieński
Stanowisko 3

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii
w Krakowie

Badanie prowadził dr Michał Parczewski, Finansował WKZ
w Krośnie oraz UW /poprzez UJ/. Trzeci sezon badań.
Osada wielokulturowa, głównie wczesnośredniowieczna
/VIII - IX w./.

Kontynuowano eksplorację wykopu szerokokąstrego; badaniami objęto około 300 m². Rozkopano 7 jam osadowych /nr 15 - 22/ oraz 9 dołków posłupowych. Zebrano 3362 ułamki naczyń, 20 wyrobów krzemienych /m. in. ułamek ostrza siekiery i tłuźce/, 91 wyrobów z margla krzemionkowego i in.

Około 35 % znalezisk to zabytki prehistoryczne, w tym znaczna większość z wczesnego okresu epoki brązu /głównie kultura mierzanowioka oraz ślady kultury Chłopicz-Veneta/, ponadto materiały neolityczne /?, grupy tamobrzeskiej i z późnego okresu wpływów rzymskich. Materiał kultury mierzanowiokiej koncentrował się w jednym miejscu, w podglebiu tworzącym rodzaj warstwy kulturowej. Wraz z ceramiką skupiały się tu wyroby z margla i krzemienia.

Nie ustalono chronologii trzech jam prehistorycznych /nr 15, 16, 18/ o stożkowej formie, sięgających do 220-254 cm głębokości. Płytko jama 17 zapewne pochodzi z neolitu lub z epoki brązu.

Odkryto trzy jamy wczesnośredniowieczne pewne /nr 19-21/ i jedną /nr 22/ datowaną na ten okres z zastrzeżeniami. Jamy 19 i 20 to prawdopodobnie rezerwy niewielkich półziemianek /do wnętrza chęty 19 prowadził korytarzyk/. Masowo występująca w jamach i poza nimi ceramika pochodzi z VIII-IX wieku. W obiekcie 19 odkryto przedmiot żelazny - wąż wędzidła

Badania będą na powień oraz zawieszono. Dotychczas rozkopano 1 - 2° stanowiska.